

**Олена Панухник, Віталій Письменний, Ірина Маркович,
Андрій Крупка**
*Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя
(Україна)*
**Olena Panukhnyk, Vitalii Pysmennyi, Iryna Markovych,
Andrii Krupka**
Ternopil Ivan Puluj National Technical University (Ukraine)

ІМПАКТ-ІНВЕСТУВАННЯ: НОВІТНІ ФІНАНСОВІ ПІДХОДИ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

IMPACT INVESTING: CONTEMPORARY FINANCIAL APPROACHES TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE

Резюме. У статті досліджено значення ролі імпаکت-інвестування як новітньої трансформаційної фінансової стратегії сталого й інклюзивного розвитку України. Зокрема, висвітлено нагальну потребу у розв'язанні екологічних та соціальних викликів – таких, як зміна клімату, бідність, соціальна нерівність, дефіцит якісної освіти й охорони здоров'я. У статті систематизовано теоретичні основи імпакт-інвестування, а також виокремлено його ключові принципи: прибутковість, цілеспрямованість, багатогранність, транспарентність та строковість. Окрім цього, з'ясовано, що в Україні, попри наявний потенціал, спостерігається недостатній обсяг імпакт-інвестицій, що перешкоджає ефективному вирішенню соціально-економічних і екологічних проблемних питань. Проведене дослідження сприяє формуванню ґрунтовного бачення важливості здійснення інвестицій впливу задля досягнення глобальних цілей сталого розвитку, визначених ООН за 17 ключовими напрямками. Підкреслено, що сфера імпакт-інвестування має як сприятливі (отримання фінансової вигоди разом з інтеграцією соціальних й екологічних завдань у фінансові стратегії; залучення капіталу у країни, що розвиваються; співпраця між державними і приватними структурами; низький рівень ризикованості на відміну від традиційного інвестування; вкладення на тривалий проміжок часу; надання умов для проведення революційних інноваційних проєктів), так і негативні аспекти – відсутність єдиного стандарту для оцінки соціального й екологічного впливу; брак об'єктивних проведених досліджень щодо прибутковості такого підходу. З'ясовано, що сьогодні першочерговими кроками України у сфері імпакт-інвестицій мають бути розробка законодавчої бази, що

регулюватиме діяльність імпакт-інвесторів та надаватиме гарантії для проєктів сталого розвитку; залучення міжнародних фінансових ресурсів для оперативної адаптації світових практик в державну систему; проведення «зеленої» таксономії; залучення іноземних фахівців для створення інституційної інфраструктури; ведення просвітницьких ініціатив для ознайомлення інвесторів із можливостями цього виду інвестування. Важливо розуміти, що імпакт-інвестиції – це потужне майбутнє для бізнесу й для сталого поступу національної економіки загалом.

Summary. The article examines the significant role of impact investing as the newest transformative financial strategy for sustainable and inclusive development of Ukraine. In particular, the urgent need to solve environmental and social challenges, such as climate change, poverty, social inequality, lack of quality education and health care, is highlighted. The article systematizes the theoretical foundations of impact investing, and also highlights its key principles: profitability, purposefulness, versatility, transparency, and timeliness. In addition, it was found that in Ukraine, despite the existing potential, there is an insufficient amount of impact investments, which prevents the effective solution of socio-economic and environmental problems. The conducted research contributes to the formation of a thorough vision of the importance of making impact investments in order to achieve the global goals of sustainable development, defined by the United Nations, in 17 key areas. It is emphasized that the field of impact investing has both favorable (obtaining financial benefits along with the integration of social and environmental tasks into financial strategies; attracting capital to developing countries; cooperation between state and private structures; low level of risk, unlike traditional investing; investment for a long period of time; provision of conditions for the implementation of revolutionary innovative projects), as well as complex aspects - the absence of a single standard for assessing social and environmental impact; lack of objective studies conducted on the profitability of such an approach. It has been found that today the priority steps of Ukraine in the field of impact investments should be the development of a legislative framework that will regulate the activities of impact investors and provide guarantees for sustainable development projects; attraction of international financial resources for operational adaptation of world practices in the state system; implementation of "green" taxonomy; attraction of foreign specialists to create institutional infrastructure; conducting educational initiatives to acquaint investors with the possibilities of this type of investment. It is important to understand that

impact investments are a powerful future for business and for the sustainable progress of the national economy in general.

Вступ. У сучасних умовах концепція сталого розвитку є пріоритетною моделлю забезпечення стабільного та гармонійного розвитку суспільства. Її ключові цілі охоплюють усі сфери життєдіяльності – соціальну, економічну, екологічну, – продукуючи серйозні виклики для їх реалізації, що особливо є складним для країн зі значними економічними, політичними, технологічними та соціальними трансформаційними потребами. Відтак, імпакт-інвестування як новітній інструмент фінансування, набуває все більшої значущості на сучасному фінансовому ринку задля реалізації проєктів на засадах сталості, оскільки його унікальність спрямування полягає не тільки у досягненні фінансового прибутку, але й орієнтована на створення позитивного соціального та екологічного впливу. Такий підхід у результаті розуміння людством його важливості набуває особливого значення в умовах сьогочасних нагальних глобальних викликів: зміна клімату, соціальна нерівність, нестабільність ринків, економічні кризи, що, своєю чергою, потребує сучасних інноваційних фінансових стратегій із метою забезпечення стійкості й безпеки.

Україна, котра сьогодні стикається з серйозними викликами через повномасштабну війну та необхідність у майбутньому здійснення економічної післявоєнної відбудови, має значний потенціал у сфері імпакт-інвестування завдяки можливостям для вкладання в інфраструктурні, соціальні та екологічні проєкти, що сприятиме як економічному зростанню, так і соціальному добробуту громадян із ґрунтовною зміною їхніх світоглядних принципів. Зокрема, в умовах відновлення України імпакт-інвестиції можуть стати дієвим механізмом для підтримки місцевих громад, розвитку бізнес-структур, стимулювання інновацій у сфері «зеленої» економіки та розвитку регіональних інфраструктур. Це створить потужні умови для стійкості національної економіки, зміцнення соціальної стабільності, збереження природних ресурсів і досягнення інклюзивного й сталого суспільства.

У цьому контексті *метою даної статті є* дослідження імпакт-інвестування як перспективної фінансової стратегії сталого розвитку України через аналіз сучасного стану ринку імпакт-інвестицій, оцінку ролі держави у стимулюванні цього типу інвестицій, а також вивчення перспектив його розвитку в умовах воєнного часу та післявоєнної відбудови країни.

Методологічно дослідження спирається на аналіз наявних наукових публікацій, статистичних даних, а також вивчення прикладів міжнародних практик імпаکت-інвестування.

Основними завданнями статті є вивчення ролі імпаکت-інвестицій у досягненні цілей сталого розвитку (ЦСР), ідентифікація викликів і можливостей для розвитку цього сегмента ринку в Україні, а також розробка практичних рекомендацій щодо інтеграції імпакт-інвестицій у національну фінансову стратегію сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. У сучасному економічному вимірі імпакт-інвестування займає унікальне місце посеред різноманітних інвестиційних методів, що першочергово залежать від цілей інвестора – таких, як благодійні внески, венчурна філантропія, інвестиційні програми, G-інвестування, SRL-інвестування, традиційне інвестування. Такий підхід на ринку інвестування визначається як свідомий відбір та підтримка інвестором організацій і проєктів, які поділяють його соціальну та/або екологічну місію та здатні генерувати прибуток у перспективі [1].

Роль імпакт-інвестування в сталому розвитку

Імпакт-інвестування відіграє одну з ключових ролей у досягненні глобальних ЦСР, оскільки поєднує фінансові результати з соціальним та екологічним впливом. Основною його характеристикою, на відміну від традиційних інвестицій, є те, що інвестори не просто шукають фінансову вигоду, але також прагнуть створити довгостроковий позитивний вплив на суспільство та довкілля. Такий підхід є більш комплексним і має на меті розв'язання таких глобальних проблем, як зміна клімату, бідність, соціальна нерівність, а також дефіцит якісної освіти й охорони здоров'я.

На практиці імпакт-інвестування не є класичною формою фінансування бізнесу, хоча й базується на засадах бізнес-менеджменту та управління капіталом. Така модель дає змогу підтримувати фінансову стійкість інвестицій, при цьому не обмежуючись конкретним класом або сектором активів, а також забезпечує гнучкість у виборі проєктів.

На сьогодні лідерами за обсягом імпакт-інвестицій незмінно залишаються США, Канада, Північна та Західна Європа, де активно розвивається інфраструктура підтримки цієї форми інвестування. В Україні ж лише проходить стадія формування, що відкриває перспективи для залучення міжнародних інвестицій в країну та зростання соціально-відповідального бізнесу.

Зараз світовий ринок імпакт-інвестування перебуває на етапі активного росту, про що свідчать і відповідні результати. За останніми

оцінками Global Impact Investing Network (GIIN), у 2022 році понад 3907 організацій керували імпаکت-інвестиціями на суму \$1,571 трлн, що свідчить про розширення сфери активів, спрямованих на розв'язання спільних глобальних проблем і досягнення ЦСР. Оскільки у 2020 році розмір ринку становив \$715 млрд та у 2021 році – \$900 млрд. Прогнозується, що ринок імпаکت-інвестицій досягне значних віх саме з 2023 по 2030 рік внаслідок потужного попиту з боку інвесторів, державній підтримці та постійному розвитку галузевої інфраструктури. До кінця 2030 року обсяг глобального інвестиційного ринку повинен досягнути позначки в \$4,5 трлн [2].

Безперечно, сфера імпаکت-інвестування має свої переваги та складні аспекти, що впливають на його ефективність як стратегії сталого розвитку. З позитивного боку, цей тип інвестицій не лише надає конкурентоспроможну фінансову вигоду, але й сприяє інтеграції соціальних та екологічних завдань у фінансовій стратегії; спонукає до залучення капіталу у країни, що розвиваються; стимулює співпрацю між державними і приватними структурами; посилює соціальні й екологічні підприємства; сприяє зменшенню ризиків на відміну від традиційних інвестицій; заохочує до інвестування на тривалий період, надаючи стійкість портфеля, а також допомагає розширити економіку, створюючи умови для підтримки революційних інноваційних проєктів. Водночас, попри все зазначене, на ринку все ще бракує єдиного стандарту для оцінки соціального й екологічного впливу, а також існує нестача об'єктивних проведених досліджень щодо ризиків і прибутковості такого підходу інвестування. Це може ускладнювати прийняття рішень для інвесторів, обмежуючи довіру до цього виду інвестицій, оскільки існує ймовірність понесення ними додаткових операційних витрат та відсутності надійних стандартизованих інструментів вимірювання та звітності своїх результатів.

Попри все, у контексті сталого розвитку, імпакт-інвестування є потужним інструментом, який спрямований на досягнення ЦСР ООН, ухвалених ще у 2015 році [3]. Такі цілі охоплюють 17 ключових напрямків, серед яких: подолання бідності, забезпечення гендерної рівності, доступ до чистої енергії, захист навколишнього середовища та зміцнення економічної стійкості. Імпакт-інвестиції можуть відігравати важливу роль у кожному з цих напрямків, забезпечуючи фінансування проєктів, які безпосередньо сприяють досягненню цих цілей.

Наприклад, інвестиції в екологічно чисті технології є однією з найбільш затребуваних сфер імпакт-інвестування. Проєкти у галузі відновлюваних джерел енергії – таких, як сонячна, вітрова та

гідроенергія, мають величезний потенціал для зменшення викидів парникових газів і сприяють переходу до низьковуглецевої економіки. Такі інвестиції не тільки забезпечують стабільний прибуток для інвесторів через зростаючий попит на зелену енергію, але й мають позитивний вплив на довкілля, сприяючи збереженню природних ресурсів у боротьбі зі зміною клімату.

Крім того, соціально орієнтовані проекти – такі, як розширення доступу до якісної освіти та медичних послуг, також є важливим напрямом імпаکت-інвестування. Інвестори в таких проєктах зацікавлені у створенні стійких рішень для покращення якості життя населення – зокрема, у країнах, що розвиваються. Наприклад, створення шкіл та медичних закладів у віддалених регіонах сприяє підвищенню рівня життя населення, розширює доступ до важливих послуг і стимулює розвиток місцевих громад.

Ще одним важливим напрямом є фінансова інклюзія як доступність та використання фінансових продуктів та послуг усіма верствами населення незалежно від доходу, віку, місця проживання чи інших факторів [4].

Фінансова інклюзія включає низку елементів, які представлені на рис. 1:

Рис. 1. Елементи фінансової інклюзії*

*Примітка: джерело [5]

У багатьох країнах імпакт-інвестори активно підтримують фінтех-компанії, що розробляють рішення для забезпечення доступу до кредитів, страхування та інших фінансових послуг для населення, яке не має традиційного доступу до фінансових установ. Це дозволяє підвищити рівень фінансової грамотності, покращити добробут малозабезпечених сімей та сприяти економічному зростанню на місцевому рівні.

Необхідно усвідомити, що фінансова інклюзія – це активний засіб, що покращує життя членів суспільства, забезпечуючи можливість зберігання грошей (заощадження), доступ до інструментів фінансового ринку та різноманітних фінансових послуг. Згодом це обумовить активний розвиток малого бізнесу, забезпечення основних потреб людей (житло, освіта, охорона здоров'я), а також сприятиме зменшенню економічної нерівності [6].

Приклади успішних міжнародних проєктів імпакт-інвестування демонструють широкий спектр можливостей для інвесторів, які прагнуть не тільки отримати прибуток, але й зробити свій внесок у розв'язання глобальних проблем.

Так, програми мікрофінансування у країнах Африки та Азії забезпечують доступ до капіталу для мікропідприємців, допомагаючи створювати робочі місця та покращувати економічне становище місцевих громад [7]. Своєю чергою, інвестиції в проєкти охорони здоров'я дозволяють знизити рівень дитячої смертності, покращити санітарні умови та підвищити загальний рівень медичних послуг.

Імпакт-інвестування також відіграє важливу роль у розвитку інфраструктури. Уряди багатьох країн, зокрема тих, що розвиваються, стикаються з браком ресурсів для фінансування великих інфраструктурних проєктів – таких, як будівництво доріг, мостів, лікарень та шкіл. Імпакт-інвестори, які зацікавлені у довгострокових проєктах, можуть забезпечити необхідні інвестиції для цих важливих сфер, одночасно отримуючи прибуток від своєї діяльності та створюючи стійкі соціальні й економічні зміни.

Етапи здійснення імпакт-фінансування подано на рис. 2.

Етап «Ідентифікація потреб» передбачає визначення соціальних, екологічних або економічних проблем, які потребують вирішення. Наприклад, це може бути брак доступу до медичних послуг у віддалених регіонах або висока енергетична залежність. Основна мета – це зрозуміти, де саме потрібні зміни, щоб покращити умови життя.

Після ідентифікації проблем, інвестори оцінюють, які саме можливості можуть допомогти розв'язати ці проблеми. Це включає аналіз можливих проєктів, які можуть бути корисними для суспільства і водночас прибутковими для інвесторів. Наприклад, впровадження відновлювальної енергетики або розробка фінансових послуг для малозабезпечених груп.

Рис. 2. Етапи здійснення імпакт-фінансування*

**Примітка: сформовано авторами самостійно*

На етапі «Планування інвестицій» розробляється чіткий план інвестування, що включає оцінку необхідних ресурсів, бюджету та термінів реалізації проекту. Інвестори приймають рішення про те, як розподілити кошти та залучити партнерів для реалізації ініціатив.

«Упровадження проекту» – це основний етап, на якому відбувається реалізація запланованих заходів. Проекти запускаються і починається робота з втілення інновацій або інфраструктурних змін на місцях.

Після того, як проект почав працювати, інвестори оцінюють його соціальний, екологічний або економічний вплив. Це можуть бути вимірювання через показники: кількість створених робочих місць, зниження викидів CO₂, покращення умов життя для певної громади, ін.

Оцінка результатів дозволяє зробити висновки та вдосконалити процес інвестування у майбутньому. Це включає адаптацію проєктів, щоб вони були ще більш ефективними або мали більший вплив. На основі отриманих даних інвестори можуть коригувати стратегію для досягнення кращих результатів.

Важливо зазначити, що імпакт-інвестування не є благодійністю. Інвестори очікують на повернення своїх коштів з певним рівнем прибутковості, однак основна різниця полягає в тому, що поряд з фінансовими результатами вони оцінюють і соціальний або екологічний вплив своїх інвестицій. Це створює унікальну можливість

для формування нових підходів до розв'язання найгостріших проблем сучасності, адже імпакт-інвестиції спонукають бізнес бути більш соціально відповідальним і спрямованим на сталий розвиток.

Відтак, імпакт-інвестування є потужним інструментом для стимулювання сталого розвитку, оскільки дозволяє не лише отримувати фінансовий результат, але й вирішувати ключові соціальні, економічні та екологічні проблеми на глобальному рівні.

Стан розвитку імпакт-інвестування в Україні

Імпакт-інвестування в Україні перебуває на етапі становлення, проте має значний потенціал для розвитку. Порівняно з розвиненими економіками, ринок інвестицій впливу залишається недостатнім та фрагментарним через нестабільну економічну ситуацію, політичну нестабільність, наслідки війни, брак державної підтримки, низьку освіченість економічних суб'єктів щодо особливостей провадження такого виду інвестицій, нестачу потенційних проєктів, недостатній поступ соціального підприємництва в країні та ін. Проте, міжнародні донори та фінансові інституції активно залучають ресурси для впровадження соціально відповідальних проєктів, зокрема, у сферах відновлювальної енергетики, охорони здоров'я та освіти.

Сьогодні проєкти енергоефективності та відновлюваної енергетики є одними з найбільш популярних напрямів імпакт-інвестування в Україні. Це зумовлено високою залежністю країни від імпортних енергоресурсів та зростаючими викликами екологічної ситуації (табл.1).

Таблиця 1

Ключові напрями імпакт-інвестування в Україні*

Напрямок	Приклад проєкту	Соціальний вплив	Економічний ефект
Відновлювальна енергетика	Проект Scates Solar в Черкаській області	Зниження викидів CO ₂ , створення нових робочих місць	Зменшення залежності від викопного палива, економія ресурсів
Охорона здоров'я	Модернізація медичних установ за підтримки USAID	Підвищення якості медичних послуг, доступ до телемедицини	Скорочення витрат на медичні послуги
Освіта	Програма EU4Skills	Підвищення професійних навичок молоді	Розвиток ринку праці, зменшення безробіття

**Примітка: сформовано авторами на основі [8-10]*

Наприклад, інвестиції у сонячні та вітрові електростанції допомогли Україні зменшити споживання викопного палива та сприяти досягненню глобальних екологічних цілей. Один із таких прикладів – проєкт сонячної електростанції Scates у Черкаській області, що отримав підтримку від Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР).

Інвестиції в охорону здоров'я в Україні мають потенціал значного соціального впливу, особливо в умовах війни та післявоєнної відбудови. Імпакт-інвестори, такі як USAID та ЄБРР, фінансують проєкти з модернізації медичних установ та впровадження новітніх технологій у сфері охорони здоров'я. Наприклад, проєкти з телемедицини та мобільних клінік значно підвищують доступ до медичних послуг для сільського населення та внутрішньо переміщених осіб [8].

Імпакт-інвестування також спрямоване на покращення доступу до якісної освіти. Програми на кшталт «EU4Skills», що підтримуються Європейським Союзом та іншими міжнародними донорами, сприяють розвитку професійної освіти в Україні, допомагаючи молоді та дорослим отримати навички, необхідні для сучасного ринку праці [9-10].

Основні учасники ринку імпакт-інвестування в Україні

Основними гравцями на ринку імпакт-інвестування в Україні є як державні, так і приватні інституції, а також міжнародні організації. Державний сектор, хоча й обмежено, але підтримує розвиток проєктів у галузі енергоефективності та соціальних послуг. Наприклад, у рамках державних програм модернізації житлового фонду реалізуються проєкти, спрямовані на зниження енергоспоживання та покращення умов проживання населення.

Приватний сектор також починає активно цікавитися імпакт-інвестиціями. Окрім українські компанії вже включають соціально відповідальні підходи до свого бізнесу, інвестуючи у проєкти, які мають позитивний вплив на місцеві громади або навколишнє середовище. Такі інвестиції можуть включати будівництво екологічно чистих підприємств, підтримку місцевих громад через фінансування соціальних ініціатив або розробку технологій, що сприяють екологічній стійкості.

Міжнародні фінансові установи також є важливими гравцями на ринку імпакт-інвестицій в Україні. Вони забезпечують значну частину фінансування для реалізації великих проєктів у таких галузях, як інфраструктура, екологія та соціальні послуги. Наприклад, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) є одним із

провідних інвесторів у проекти з енергоефективності та відновлювальної енергетики в Україні. Подібні проекти допомагають не лише залучати нові технології, але й створюють додаткові робочі місця та сприяють економічному розвитку регіонів.

Виклики та можливості для розвитку імпакт-інвестування в Україні

Сьогодні в Україні збільшується кількість офіційних документів і різного формату майданчиків, присвячених інвестиційній тематиці, що свідчить про оптимістичні сподівання щодо інвестиційних перспектив країни. Особливу увагу привертає комплексна детальна програма підтримки економіки України на період 2024-2027 рр.

Україна, попри війну, ставить перед собою амбітну, втім цілком реалістичну мету: до 2032 року здійснити «інвестиційний» стрибок до економіки, що розвивається: для залучення в українську економіку іноземних інвесторів створено унікальну електронну платформу Advantage Ukraine, на якій зібрано понад 500 інвестиційних проєктів і можливостей у 10-ти галузях економіки [11].

Однак, попри значний потенціал, імпакт-інвестування в Україні стикається з низкою викликів, які гальмують його сьогочасний поступ.

Одним із головних викликів для розвитку імпакт-інвестування є брак чіткої нормативної бази, що забезпечувала б захист інвесторів та стимулювала розвиток цього ринку. Наприклад, інвестори стикаються з нестабільністю законодавства та відсутністю спеціальних податкових пільг для проєктів з соціальним чи екологічним впливом. Проте уряд України, разом із міжнародними партнерами, активно працює над створенням сприятливих умов для залучення інвестицій у ці проєкти, особливо у контексті післявоєнної відбудови.

Ще одним важливим викликом є нестабільність економічної ситуації в країні, особливо в умовах війни: активні бойові дії на сході України створюють додаткові ризики для інвесторів, які не готові вкладати кошти в проєкти в зоні ризику. Однак, водночас, це відкриває нові можливості для імпакт-інвестування в післявоєнний період, коли Україна потребуватиме значних фінансових ресурсів для відновлення зруйнованої інфраструктури, соціальних послуг та економіки загалом.

Важливим напрямом майбутнього розвитку імпакт-інвестування є також відбудова після війни. Очікується, що у післявоєнний період Україна отримає значні міжнародні фінансові ресурси для відновлення зруйнованої інфраструктури, що відкриває величезні можливості для імпакт-інвесторів. Інвестиції в реконструкцію інфраструктури, відновлення соціальних послуг, реінтеграцію переселенців та розвиток

енергетичної інфраструктури можуть стати ключовими напрямками імпакт-інвестування у найближчі роки.

Сьогодні ж для досягнення визначених важливих перспектив необхідно реалізувати низку заходів як на макрорівні (забезпечення макроекономічної стабільності, проведення детального аналізу наслідків війни, впровадження цифрових технологій для ефективного аналізу й управління фінансами, використання механізмів реструктуризації державного боргу), так і на мікрорівні (поступове впровадження принципів сталого розвитку на підприємствах, підвищення обізнаності керівників про стратегії сталого розвитку, активний пошук фінансової підтримки, включаючи міжнародні гранти та підвищення екологічних стандартів), що сприятиме формуванню стійкої основи для подальшого поступу. Першочерговими кроками у цьому процесі має стати розробка законодавчої бази, що регулюватиме діяльність імпакт-інвесторів та надаватиме гарантії для проєктів сталого розвитку, залучення міжнародних фінансових ресурсів для оперативної адаптації світових практик в Україні, проведення «зеленої» таксономії, залучення іноземних фахівців для створення інституційної інфраструктури, а також ведення просвітницьких ініціатив для ознайомлення інвесторів із можливостями цього виду інвестування.

Висновки. Підсумовуючи вважаємо, що імпакт-інвестування є новим підходом до інвестиційної діяльності, що акцентує увагу на фінансуванні проєктів, які не лише генерують прибуток, але й сприяють досягненню екологічних і соціальних цілей. Дана трансформаційна інвестиційна стратегія орієнтована на забезпечення фінансової незалежності для економічних суб'єктів, які реалізують ці проєкти, дозволяючи їм підтримувати свою діяльність у довгостроковій перспективі, щоб побудувати більш стале та інклюзивне суспільство.

Вважаємо, що сьогодні імпакт-інвестування ґрунтується на принципах, котрі забезпечують його ефективність та створюють потужну стійку основу для позитивних змін у суспільстві, а саме:

- принцип прибутковості (інвестори прагнуть не лише досягати соціальних та екологічних цілей, але й отримувати конкурентоспроможну фінансову вигоду, що стимулює їх вкладати в проєкти, котрі здатні генерувати реальний прибуток);
- принцип багатогранності (дозволяє охоплювати широкий спектр секторів – від екологічних технологій до соціальної інфраструктури, таким чином забезпечуючи різноманітність в інвестиційних можливостях);

- принцип строковості (дозволяє планувати та оцінювати досягнення цілей);
- принцип цілеспрямованості (є важливою компонентою, адже кожен проєкт повинен мати чітко сформульовані соціальні та екологічні цілі, що сприяє розв'язанню актуальних проблем);
- принцип транспарентності (інвестори мають право на доступ до інформації про результати проєктів, що дозволяє забезпечити відкритість і підвищити відповідальність усіх учасників).

Таким чином, розуміємо, що траєкторія імпакт-інвестування в Україні вказує на великий потенціал, який може бути реалізований за умови створення сприятливого інвестиційного клімату, стабільної економічної ситуації та активної участі держави. Інвестиції в соціально відповідальні проєкти можуть стати важливим інструментом для вирішення ключових економічних і соціальних проблем України, а також сприяти сталому розвитку національної економіки, соціальному прогресу та екологічній відповідальності бізнесу.

Стверджуємо, що з огляду на глобальні виклики, котрі сьогодні постають перед сучасним світом, імпакт-інвестування може стати одним із потужних трансформаційних інструментів, котрі не лише сприяють економічному зростанню, а й надають умови для кращого життя суспільства.

Список використаних джерел:

20. Ломачинська І.А. Концептуальні підходи до визначення сутності імпакт-інвестицій. *Бізнес Інформ.* 2020. № 2. С. 16-22. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-16-22>
21. Hand D., Ulanow M., Pan H., Xiao K. Sizing the Impact Investing Market 2024. *The Global Impact Investing Network (GIIN)*. 2024. New York. 23
22. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, United Nations. 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda> (дата звернення: 10.10.2024).
23. Сало Ю. Фінансова інклюзія та її роль у розвитку держави. *Сучасний менеджмент: витоки, реалії та перспективи розвитку* : тези доп. Х Всеукр. студент. наук.-практ. конф. Львів, 2024. С. 219-221
24. Полях С.С. Фінансова залученість населення як передумова достатнього рівня захисту інтересів клієнтів фінансового сектору. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2017. № 4. С. 43-48. DOI: <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2017.4-06>
25. Тимків А.О., Сидор Г.В. Проблемні аспекти дослідження фінансової інклюзії. *Науковий вісник Івано-Франківського*

- національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління нафтогазовою галуззю. 2023. № 1 (27). С. 143-153. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2023-1\(27\)-143-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2023-1(27)-143-153)
26. Gyimah P., Owusu-Afriyie R., Lussier R.N. Advancing Rural Entrepreneurship : Does Microfinancing Matter?. *Journal of Small Business Strategy*. 2024. № 34(2). P. 133-143. DOI: <https://doi.org/10.53703/001c.117667>
27. How Impact Investing Could Help Improve Health and Well-Being, Bridgespan Group. 2024 URL: <https://www.bridgespan.org/insights/how-impact-investing-could-help-improve-health-and-well-being> (дата звернення: 20.10.2024)
28. EU4Skills : Better Skills for Modern Ukraine, European Union External Action Service (EEAS). 2019. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu4skills-better-skills-modern-ukraine_en (дата звернення: 22.10.2024)
29. Solidarity Fund PL. *EU4Skills : Better Skills for Modern Ukraine*. 2020. URL: <https://solidarityfund.org.ua/en/development-cooperation/education/eu4kills-better-skills-for-modern-ukraine> (дата звернення: 25.10.2024)
30. Антоненко В., Ляшок Я., Попова О., Катранжи Л., Ляшок Н. Інвестиційна привабливість України в контексті її поствоєнного відновлення. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2024. № 4 (57). С. 363-380. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4410>